

Valtioneuvoston päätös hintojen säännöstelystä.

Annettu Helsingissä 12 päivänä kesäkuuta 1941.

Valtioneuvosto on talouselämän säännöstelemisestä poikkeuksellisissa oloissa 6 päivänä toukokuuta 1941 annetun lain 1 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla kansanhuoltoministeriön esittelystä päättäneet:

YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ.

1 §.

Älköön kukaan tarvikkeita myydessä niistä ottako tai vaatiko hintaa, joka on olosuhteisiin nähden kohtuuton. Älköön kukaan myöskään ottako tai vaatiko kuljetus-, käyttö-, palvelus- tai muuta maksua, joka on olosuhteisiin nähden kohtuuton.

Tarvikkeella tarkoitetaan tässä päätöksessä kaikenlaista irtainta omaisuutta, ei kuitenkaan rahaa tai muita maksuvälineitä, arvopapereita tai saamistodisteita.

Hinnalla tarkoitetaan tässä päätöksessä kaikkia itselle tai toiselle joko välittömästi tai erityisin välipuhein otettuja, varattuja tai vaadittuja varallisuusetuja.

Mitä tässä päätöksessä on myynnistä määrätty, koskee myöskin tarvikkeiden muuta vastikkeellista luovutusta sekä kaupan pitämistä.

2 §.

Älköön kukaan, joka myyntiä varten on valmistanut, tuottanut tai muutoin itselleen hankkinut tarvikkeita, pidättäkö niitä joutumasta liikkeeseen sellaisissa olosuhteissa, että tämä menettely, yksinään tai osaltaan, on omansa aiheuttamaan hinnan nousemisen kohtuuttomaksi tarvikkeiden siirtyessä kuluttajalle taikka on omansa kohottamaan tarvikkeen hintatasoa.

Mitä 1 momentissa on säädetty, ei koske tarvikkeiden haltijaa, joka asianomaiselta viranomaiselta on saanut luvan, määräyksen tai kehoituksen tarvikkeiden varastoitumiseen.

3 §.

Älköön kukaan myyntiä tai välittämistä varten ostako tai muutoin hankkiko tarvikkeita kohtuuttomasta hinnasta, tarpeettomana välikätenä toimien tai muutoin sellaisissa olosuhteissa, että tämä menettely, yksinään tai osaltaan, on omansa aiheuttamaan hinnan nousemisen kohtuuttomaksi tarvikkeiden siirtyessä kuluttajalle taikka on omansa kohottamaan tarvikkeen hintatasoa.

Milloin tarvikkeelle on vahvistettu ylin sallittu myyntihinta, älköön kukaan, joka hankkii tarvikkeen myyntiä tai välittämistä tahi muutoin elinkeino-

toimintaansa varten, siitä maksako tai tarjotko ylintä sallittua hintaa korkeampaa hintaa.

4 §.

Älköön tarviketta myydessä myyntiin hyvän tavan vastaisesti liitettävä ehtoa, että samalla on ostettava jotakin muuta tarviketta, tai muuta vastaavanlaista velvoitusta.

YLEISTEN TARVIKKEIDEN HINNAT JA NIIDEN KOROTUSKIELTO.

5 §.

Yleisillä tarvikkeilla tarkoitetaan tässä päätöksessä:

- 1) elintarvikkeita, mausteita sekä muita juomia kuin väkijuomia;
- 2) rehuja, lannoitteita sekä muiden kuin koristekasvien siemeniä;
- 3) joukkokulutukseen tai -käyttöön tarkoitettuja, yleisessä kaupassa myytäviä teollisuustuotteita, kuten kankaita, vaatteita, jalkineita, huonekaluja, työ- ja kotitalousvälineitä, puhdistus- ja säilömisaineita, maatalous- ja rakennustarvikkeita, koneita sekä kulku- ja ajoneuvoja;
- 4) poltto- ja voiteluaineita; sekä
- 5) edellä mainittujen tarvikkeiden raaka-aineita, puolivalmisteita ja varaosia sekä korvikeaineita.

6 §.

Älköön kukaan yleisestä tarvikkeesta ottako tai edustako hintaa, joka on suurempi kuin tarvikkeen hankinnasta, tuottamisesta tai valmistamisesta sekä myynnistä johtuneet todelliset ja kohtuulliset kustannukset lisätynä kohtuullisella yrittäjänvoitolla. Hintaan älköön sisältykö suurempaa korotusta 31 päivän elokuuta 1939 hinnasta, kuin mikä vastaa tarvikkeen hankinnasta, tuottamisesta tai valmistamisesta sekä myynnistä johtuneiden todellisten ja kohtuullisten kustannusten kasvua.

Jos elinkeinonharjoittajan varastossa on useampia eri hintoihin hankittuja saman tarvikelaadun eriä, joita ei voida toisistaan erottaa, saadaan tarvike hinnoitella eri hankintojen tavaramäärien hankintahintojen keskiarvon perusteella.

7 §.

Elinkeinonharjoittaja älköön, paitsi 6 §:n 2 momentissa ja 8 §:ssä mainituissa tapauksissa, ilman asianmukaista lupaa pitäkö kaupan tai myykö tahi muutoin luovuttako yleisiä tarvikkeita sitä hintaa korkeammalla hinnalla, jolla hän on samanlaatuisia tarvikkeita aikaisemmin myynyt tai pitänyt kaupan.

Tarvikkeen hinnan korotuksena on pidettävä myös sen laadun huonontamista sekä elinkeinonharjoittajan aikaisemmin

myöntämän alennuksen poistamista tai vähentämistä taikka muuta vastaavanlaista muutosta aikaisempiin myyntiehtoihin.

8 §.

Milloin yleiselle tarvikkeelle on vahvistettu ylin sallittu hinta taikka myyntipalkkio, on elinkeinonharjoittajalla ilman erityistä lupaa oikeus vahvistetun hinnan taikka myyntipalkkion rajoissa korottaa tarvikkeen hintaa noudattaen 6 §:ssä määrättyjä hinnoitteluperusteita.

Milloin yleiselle tarvikkeelle ei ole vahvistettu ylintä sallittua hintaa taikka myyntipalkkiota, on elinkeinonharjoittajalla ilman erityistä lupaa oikeus korottaa hintaa sellaisen tarvike-erän osalta, mistä hän on itse maksanut aikaisemmin myymänsä samanlaatuisen tarvikkeen hankintahintaa korkeamman hinnan, sillä määrällä, minkä myytävän tarvike-erän hankintahinta on ollut sitä ennen myydyin samanlaatuisen tarvikkeen hankintahintaa suurempi.

Edellä 1 ja 2 momentissa mainittua suurempi hinnan korotus on sallittu ainoastaan kansanhuoltoministeriön luvalla.

Yleisen tarvikkeen valmistaja tai maahan tuojaa saa kuitenkin korottaa yleisen tarvikkeen myyntihintaa ainoastaan kansanhuoltoministeriön luvalla. Kansanhuoltoministeriö voi tällöin samalla vahvistaa tarvikkeen jälleenmyyntihinnan tai sen määräämisperusteen, joka on hinnankorotuslupaa hakeneen toimesta kirjallisesti ilmoitettava jälleenmyyjille sitä mukaa, kun hakija näille toimittaa uuden hinnoittelun alaista tarviketta.

9 §.

Yleisen tarvikkeen valmistajan tai maahan tuojan, joka ei aikaisemmin ole valmistanut tai maahan tuonut samaa tarvikelaatua, on alistettava tarvikkeen hinta kansanhuoltoministeriön vahvistettavaksi.

10 §.

Kansanhuoltoministeriöllä on tarvittaessa valta määrätä, että sellaiset ministeriön määräämien yleisten tarvikkeiden vähittäis- ja tukkukaupahintojen korotukset, jotka 8 §:n mukaan ovat muuten sallitut ilman erityistä lupaa, on myöskin alistettava kansanhuoltoministeriön taikka ministeriön määräämien muiden kansanhuoltoviranomaisten vahvistettaviksi.

11 §.

Edellä 8, 9 ja 10 §:ssä mainittua lupaa tai hinnan vahvistamista koskevan, kansanhuoltoministeriöön toimitettavan hakemuksen perusteena olevat tiedot on

hakijan kunnian ja omantunnon kautta vakuutettava oikeiksi.

Milloin sillä elinkeinoalalla, jota hakemus koskee, toimii elinkeinonharjoittajien yhteinen järjestö tai keskusliike, on hakemus tehtävä tällaisen järjestön tai keskusliikkeen välityksellä, mikäli se vaikeudetta voi tapahtua. Tällaisella yhteisellä järjestöllä tai keskusliikkeellä on myös oikeus tehdä yhteinen hakemus edustamiensa elinkeinonharjoittajien puolesta, ja on hakemukseen liitettävä tarpeellinen selvitys kunkin elinkeinonharjoittajan osalta.

Jos elinkeinoalalla ei ole yhteistä järjestöä tai keskusliikettä taikka jos sillä toimii useampia järjestöjä tai keskusliikkeitä, kansanhuoltoministeriö voi määrätä, että hakemusta ei oteta käsiteltäväksi ennen kuin elinkeinonharjoittajat tai järjestöt tahi keskusliikkeet ovat yhteisesti sitä käsitelleet ja antaneet siitä lausuntonsa.

12 §.

Kansanhuoltoministeriöllä on, paitsi hakemuksesta, valta tarvittaessa yksityistapauksessa vahvistaa se hinta tai myyntipalkkio, jonka elinkeinonharjoittaja saa yleisestä tarvikkeesta ottaa, taikka hinnan tai myyntipalkkion määräämisperuste. Tämän hinnan, myyntipalkkioin taikka sen määräämisperusteen tiedoittamisesta tarvikkeen jälleenmyyjille on voimassa, mitä 8 §:n 4 momentissa on määrätty.

13 §.

Elinkeinonharjoittajan on pidettävä erityistä hintakirjaa, josta ilmenevät hänen kaupan pitämiensä yleisten tarvikkeiden hinnat sekä hintojen muutokset ja niiden peruste. Hintakirjan merkinnät on tehtävä musteella tai muulla pysyvällä aineella eikä niitä saa merkin-tää poistamalla korjata. Milloin hintakirja on irtolehtinen, on sen lehdet numeroitava, eikä niitä saa hävittää.

Tässä pykälässä määrätty hintakirja on laadittava ennen 1 päivää heinäkuuta 1941.

YLEISET YLIMMAISHINNAT JA MYYNTIPALKKIOT.

14 §.

Kansanhuoltoministeriö saa tarvittaessa vahvistaa koko maata tai joitakin paikkakuntia varten yleiset ylimmät hinnat tarvikkeelle, jonka hintoja valtioneuvosto ei ole vahvistettavakseen pidättänyt. Kansanhuoltoministeriöllä on niinkään valta vahvistaa tarvikkeiden kauppaa varten ylimmät sallitut myyntipalkkiot tai niiden määräämisperusteet.

Elintarvikkeille tai muille kansanhuoltoministeriön erikseen määräämille tarvikkeille, joiden vähittäiskauppahintaa muu viranomaislain ei ole vahvistanut ja joiden vähittäiskauppahinta ei myöskään ole muun viranomaisen vahvistettavaksi

pidätetty, voi kansanhuoltoapiirin toimisto taikka kansanhuoltolautakunta kansanhuoltoministeriön luvalla ja sen antamien ohjeiden mukaan vahvistaa sen alueella tai osalla sen aluetta noudatettavaksi ylimmät vähittäiskauppahinnat.

15 §.

Edellä 14 §:n nojalla annettu päätös, jota ei ole julkaistu asetuskokoelmassa, on joko annettava tiedoksi asianomaiselle elinkeinonharjoittajalle taikka julkaistava niiden kuntien kunnallisella ilmoitustaululla, joiden alueella se on voimassa, ja annettava vähintään yhdessä sanotuille paikkakunnille yleisesti levivässä sanomalehdessä yleisölle tiedoksi. Päätös tulee voimaan, jollei siinä ole myöhempää ajankohtaa määrätty, heti kun se on asianomaiselle tiedoksi annettu, mutta muuten toisena päivänä sen jälkeen kuin se on sanotuin tavoin julkaistu ja annettu yleisön tiedoksi.

Päätöksen tulee olla yleisön nähtävänä niiden kuntien kansanhuoltolautakuntien toimistoissa, joiden alueella se on voimassa. Siinä voidaan myöskin määrätä, että se on pidettävä kysymyksessä olevia tarvikkeita myyvissä liikkeissä yleisön nähtävänä.

Kansanhuoltoapiirin toimiston taikka kansanhuoltolautakunnan tulee toimittaa päätöksensä kansanhuoltoministeriölle kaksin kappalein, niin myös paikalliselle poliisipäällikölle sekä kaupungissa lisäksi kaupunginviskaalille alueella, jota päätös koskee.

16 §.

Milloin tarvikkeelle on vahvistettu ylin sallittu yleinen tukkukauppahinta, noudatettakoon sitä myynnissä, joka tapahtuu tarvikkeen jälleenmyyjälle. Muussa myynnissä, joka käsittää suurenman tarvike-erän, kuin mitä tarvikkeen myynnissä suoraan kuluttajalle yleensä on tavallista, myönnettäkään ostajalle aikaisemman kauppataivan mukainen alennus vähittäiskauppahinnasta.

HUUTOKAUPPA.

17 §.

Tarvikkeita, joille on vahvistettu ylin sallittu myyntihinta, älköön, paitsi 18 §:ssä mainituissa tapauksissa, myytävä huutokaupalla.

Muita yleisiä tarvikkeita älköön myytävä huutokaupalla, jollei se kansanhuoltolautakunta, jonka alueella huutokauppa tapahtuu, ole siihen hakemuksesta antanut lupaa. Viranomaisella, jonka lain taikka asetuksen mukaan on myytävä tarvikkeet huutokaupalla, on kuitenkin oikeus ne huutokaupalla myydä ilman sanottua lupaa.

18 §.

Milloin lain taikka asetuksen mukaan tarvikkeita, joille on vahvistettu ylin

sallittu myyntihinta, olisi myytävä viranomaisen toimesta huutokaupalla, on asianomaisella viranomaisella oikeus ilman huutokauppaa myydä tarvikkeet ylimmästä sallitusta myyntihinnasta, johon nähden meneteltäkään niinkuin huutokaupan kauppahinnasta on säädetty.

Jollei tarvikkeita saada myydyksi ilman huutokauppaa ylimmästä sallitusta myyntihinnasta 1 momentin mukaisesti, on viranomaisella, jonka asiana tarvikkeen myyminen on, oikeus myydä tarvikkeet huutokaupalla. Huutokaupan toimittajalla on tällöin valta, milloin tarvikkeesta on tehty tarjouksia ylimmästä sallitusta myyntihinnasta tai hinnasta, joka ylittää ylimmän sallitun myyntihinnan, harkintansa mukaan luovuttaa tarvike ylimmästä sallitusta myyntihinnasta sille tarjouksen tehneelle, jonka tarjous on katsottava olosuhteisiin nähden edullisimmaksi, taikka sopivalla tavalla jakaa tarvike-erä useammalle sanotunlaisen tarjouksen tehneelle.

Jos tarvikkeen kauppaa on muutoin säännöstelty, luovutettakoon se ainoastaan asianomaista ostolupaa vastaan taikka muutoin säännöstelymääräyksiä noudattaen.

19 §.

Mitä 17 ja 18 §:ssä on viranomaisesta määrätty, on voimassa myös konkurssipesän hallinnosta.

HINTOJEN ILMOITTAMISVELVOLLISUUS JA HINTAMERKINNÄT.

20 §.

Kansanhuoltoministeriöllä on tarvittaessa valta määrätä, että elinkeinonharjoittajien on tosioloja vastaavasti ilmoitettava tarvikkeiden myyntihintansa ynnä hinnoittelun perusteet kansanhuoltoministeriölle taikka sen määräämille viranomaisille.

21 §.

Vähittäismyymälässä sekä muussa pysyväisessä vähittäismyyntipaikassa myytävänä olevat tarvikkeet on varustettava myyntihintaa osoittavilla selvillä merkinnöillä. Näytteillä olevat tarvikkeet on varustettava niin suurikokoisilla hintamerkinnöillä, että yleisö voi välittömästi todeta tarvikkeiden hinnat. Jollei tarvikkeita niiden laadun vuoksi voida varustaa myyntihintaa osoittavalla merkinnällä, on tällaista tarvikkeiden hintoja koskeva tiedoitus pidettävä myymälässä tai myyntipaikassa yleisön nähtävänä.

ERINÄISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ.

22 §.

Edellä 8, 9, 10, 11 ja 12 §:ssä mainitut, kansanhuoltoministeriölle kuuluvat asiat ratkaisee kansanhuoltoministeriön hintalautakunta, mikäli ministeri ei ole niitä

ratkaistavakseen pidättänyt tai niitä ei ole uskottu kansanhuoltoministeriön esittelijän omalla vastuullaan ratkaistavaksi.

23 §.

Tämän päätöksen noudattamista valvovien viranomaisten oikeudesta suorittaa tarkastuksia on määrätty erikseen.

Elinkeinoharjoittajan on vaadittaessa tarkastajalle selvitettävä myyntihintansa hintakirjan, kirjanpitosi ja todisteiden perusteella, ja on hintoja koskevat asiakirjat laadittava ja säilytettävä siten, että hintojen muodostusta voidaan niistä vaikeudetta valvoa.

24 §.

Tähän päätökseen sisältyvien ja sen

nojalla annettujen määräyksien noudattamatta jättämisestä ja muusta rikkomisesta sekä rikkomisen yrityksestä on rangaistus ja muut seuraamukset määrätty väestön toimentuloa vaarantavien rikosten rankaisemisesta 6 päivänä toukokuuta 1941 annetussa laissa.

25 §.

Tarkempia määräyksiä tämän päätöksen soveltamisesta antaa kansanhuoltoministeriö, jolla on myös valta erikoisten syiden nojalla myöntää poikkeuksia sen määräyksistä.

Tämä päätös tulee voimaan 16 päivänä kesäkuuta 1941, ja sillä kumotaan 23 päivänä lokakuuta 1940 annettu valtioneu-

voston päätös yleisten tarvikkeiden hintojen säännöstelystä, 30 päivänä lokakuuta 1940 annettu kansanhuoltoministeriön päätös siitä, miten elinkeinoharjoittajien yhteiset järjestöt ilmoittavat yleisten tarvikkeiden hinnat jäsentensä puolesta, sekä 10 päivänä maaliskuuta 1941 annettu kansanhuoltoministeriön päätös hinnoitteluohteista kauppaa varten. Tätä ennen asianmukaisesti vahvistetut tarvikkeiden ylimmät hinnat jäävät kuitenkin edelleen noudatettaviksi.

Helsingissä 12 päivänä kesäkuuta 1941.

Kansanhuoltoministeri V. A. Arola.

Toimistopäällikkö P. J. Karvonen.

Kansanhuoltoministeriön päätös eräiden teollisuustuotteiden kaupassa noudatettavista hinnoitteluperusteista.

Annettu Helsingissä 18 päivänä kesäkuuta 1941.

Kansanhuoltoministeriö on hintojen säännöstelystä 12 päivänä kesäkuuta 1941 annetun valtioneuvoston päätöksen 14 §:n nojalla vahvistanut seuraavat hinnoitteluperusteet eräiden teollisuustuotteiden tukku- ja vähittäiskauppaa varten:

TUKKUKAUPAN HINNOITTELU- PERUSTEET:

1 §.

Tukkukaupan alalla toimiva elinkeinoharjoittaja, joka myy jälleenmyyjille 12 päivänä kesäkuuta 1941 hintojen säännöstelystä annetun valtioneuvoston päätöksen 5 §:ssä mainittuja, joukkokulutukseen tai -käyttöön tarkoitettuja, yleisessä kaupassa myytäviä teollisuustuotteita, kuten kankaita, vaatteita, jalokineita, huonekaluja, työ- ja kotitalousvälineitä, puhdistus- ja säilömisaineita, maatalous- ja rakennustarvikkeita, koneita sekä kulku- ja ajoneuvoja sekä näiden tarvikkeiden varaosia, saa tällaisen tarvikkeen myyntihintaan sisällyttää myyntipalkkiokseen tarvikkeen hankintahinnan lisäksi enintään sellaisen markkamäärän, joka on laskettu eräiden teollisuustuotteiden kaupassa noudatettavista ylimmistä myyntipalkkioista 18 päivänä kesäkuuta 1941 annetussa kansanhuoltoministeriön päätöksessä vahvistettujen prosenttilukujen mukaisesti tarvikkeen hankintahintaa perusteena pitäen.

Edellisessä momentissa säädetyllä tavalla laskettu ylin myyntihinta tarkoittaa hintaa vapaasti tukkumyyjän varastossa tai jos toimitus tapahtuu toisella paikkakunnalla sijaitsevalle jälleenmyy-

jälle, vapaasti rautatievaunuun, muuhun yleiseen kuljetusneuvon taikka ostajan kuljetusneuvon lastattuna.

Tukkumyyjällä on oikeus erikseen veloitaa tarvikkeen päällyksen hinta ainoastaan siinä tapauksessa, että tukkumyyjä sitoutuu hyvittämään ostajaa päällyksen veloitus hinnalla, jos päällyksille käyttökuntoisena rahtivapaasti palautetaan.

Jos maahan tuoja toimii tukkumyyjänä, on maahan tuojasta voimassa, mitä tässä päätöksessä tukkumyyjästä määrätään. Maahan tuojan velvollisuudesta hankkia lupa yleisen tarvikkeen hinnan korotukseen taikka alistaa tarvikkeen hinta vahvistettavaksi, on kuitenkin voimassa, mitä hintojen säännöstelystä annetussa valtioneuvoston päätöksessä määrätään.

2 §.

Milloin maahan tuoja tai tukkumyyjä myy tarvikkeen suoraan kuluttajalle tai käyttäjälle suuremmissa erissä kuin vähittäiskaupassa tapahtuvassa myynnissä on tavallista, saa hän 1 §:ssä määrättyllä tavalla laskettuun myyntihintaan lisätä enintään puolet kansanhuoltoministeriön vähittäiskaupan osalle vahvistamasta myyntipalkkiosta.

3 §.

Kotimaisen valmistajan tuottaman tarvikkeen hankintahintana, johon tarvikkeen tukkumyyjä saa lisätä 1 §:ssä mainitun myyntipalkkion, on pidettävä sitä hintaa, joka saadaan, kun tarvikkeen valmistajan laskuttamaan myyntihintaan säädetyne liikevaihtoveroineen lisätään ainoastaan tukkumyyjän maksamat todelliset ja kohtuulliset kuljetuskustannukset. Hankintahintaan ei saa sisällyttää varastokuluja, kuten pakkaus-, kor-

ko-, lähetys- ynnä muita niihin verrattavia kuluja.

Ulkomailta tuotavan tarvikkeen hankintahintana on pidettävä sitä hintaa, joka saadaan, kun ulkomaisen myyjän laskuttamaan myyntihintaan lisätään varastus-, rahti-, tullaus-, lisenssi-, huollinta- ja purkaukset, jotka maahan tuoja on todistettavasti maksanut tai joutuu maksamaan hintaan kohdistuvina menoina siihen saakka, kunnes tarvike on tullattuna ja rautatievaunuun tai muuhun kuljetusneuvon lastattuna tullauspaikalla. Siinä tapauksessa, että maahan tuoja siirtää tarvikkeen omaan varastoonsa, saadaan tästä aiheutuvat lisäkulut sisällyttää hankintahintaan. Niinikään saadaan säädetty liikevaihtovero, remburssi- ynnä muut niihin verrattavat kulut sekä hankintaan kiinnitetyn pääoman korko tarvikkeen tullauspäivään asti lukea hankintahintaan.

Milloin ulkomaisen myyjän tai kotimaisen valmistajan laskussa on pakkaus-erikseen veloitettu, saa maahan tuoja tai tukkumyyjä sisällyttää tämän määrän tarvikkeen hankintahintaan. Milloin myyjä on sitoutunut hyvittämään päällyksestä, jos se palauteaan, saadaan hankintahintaan kuitenkin lukea ainoastaan myyjän veloittaman hinnan ja päällyksen hyvitysarvon välinen erotus.

4 §.

Milloin tukkukaupan alalla toimiva elinkeinoharjoittaja toimittaa myymänsä tarvikkeen jälleenmyyjälle suoraan kotimaiselta valmistajalta, saa hän laskea myyntipalkkiensa enintään niiden prosenttilukujen mukaisesti, jotka on vahvistettu eräiden teollisuustuotteiden kaupassa noudatettavista ylimmistä

myyntipalkkioista annetussa kansanhuoltoministeriön päätöksessä, kuitenkin vähentäen vahvistetusta prosenttiluvusta:

alumiinivalmisteiden	osalta	6
ampumatarpeiden	"	4
emalivalmisteiden	"	6
harjojen ja siveltimien	"	6
kupari- ja messinkivalmisteiden	"	6
lasivalmisteiden	"	10
lukkojen ja niiden tarvikkeiden	"	5
läkkipeltivalmisteiden	"	6
maatalouskoneiden	"	3
posliini- ja fajanssivalmisteiden	"	10
rakennuspahvien	"	4
rautapeltivalmisteiden	"	5
savivalmisteiden	"	7
työvälineiden, Billnäsin ja Kello-	"	
kosken	"	4
valaistusvälineiden, lasisten,	"	10
muiden tarvikkeiden	"	2

Edellisen momentin määräykset eivät kuitenkaan koske niitä tarvikkeita, joiden myyntihinnat eräiden teollisuustuotteiden kaupassa noudatettavista ylimmistä myyntipalkkioista annetussa kansanhuoltoministeriön päätöksessä on määrätty kotimaisten valmistajien tai kansanhuoltoministeriön hyväksymien ylimpien hintojen mukaisiksi, eivätkä myöskään kankaita ja muita tekstiilivarjoita, nahkaa- jalkinaita ja muita nahka-, huopa- ja kumivalmisteita eivätkä huonekaluja.

VAHITTAISLIIKKEEN HINNOITTELUPERUSTEET.

5 §.

Vähittäiskaupan alalla toimiva elinkeinonharjoittaja, joka myy 1 §:ssä mainittuja tarvikkeita suoraan kuluttajalle vähittäiserissä, saa tarvikkeen myyntihintaan sisällyttää myyntipalkkiokseen tarvikkeen hankintahinnan lisäksi enintään sellaisen markkamäärän, joka on laskettu eräiden teollisuustuotteiden kaupassa noudatettavista ylimmistä myyntipalkkioista annetun kansanhuoltoministeriön päätöksessä vahvistettujen prosenttilukujen mukaisesti tarvikkeen myyntihintaa perusteena pitäen.

Myyttäessä tarvikkeita suuremmissa erissä kuin vähittäiskaupassa on tavalista, on edellisessä momentissa määrättyllä tavalla lasketusta ylimmästä myyntihinnasta annettava tavanmukaiset alennukset.

Vähittäiskaupan osalta maksettavaksi säädetty liikevaihtovero on otettu huomioon myyntipalkkioita määrättäessä, eikä sitä saa erikseen lisätä myyntihintaan, ja on liikevaihtovero vähennettävä myyntihinnasta, milloin tarvike myydään liikevaihtoverosta vapaana.

6 §.

Vähittäismyynnissä on tarvikkeen hankintahintana pidettävä sitä hintaa, joka tukkumyyjän tai valmistajan laskuttaman myyntihinnan lisäksi sisältää ainoastaan vähittäismyyjän maksamat todelliset ja kohtuulliset kuljetuskustannukset.

Jos myyjän laskussa on pakkauksesta erikseen veloitettu, on pakkauksesta voimassa, mitä 3 §:n 3 momentissa on määrätty.

7 §.

Jos elinkeinonharjoittaja toimii samalla sekä tukku- että vähittäiskaupan alalla tai jos vähittäiskaupan alalla toimiva elinkeinonharjoittaja hankkii myymänsä tarvikkeen suoraan ulkomailta tai kotimaiselta valmistajalta ilman toisen maahan tuojan tai tukkumyyjän välitystä, saadaan myyntipalkkioksi tarvikkeen vähittäismyyntihintaan sisällyttää enintään edellä 1 ja 5 §:ssä mainitut myyntipalkkiomäärät, molemmat erikseen siten kuin tukku- ja vähittäiskaupan myyntipalkkioista on määrätty.

8 §.

Helsingissä, Turussa ja Tampereella sijaitsevat vähittäiskaupan alalla toimivat liikkeet saavat laskea myyntipalkkiensa sellaisten prosenttilukujen mukaisesti, jotka ovat enintään kolmea korkeampina kuin edellä on vähittäiskaupan myyntipalkkioksi määrätty. Kotkan, Lahden, Porin, Kuopion, Vaasan, Oulun ja Kemian kaupungeissa sijaitsevat liikkeet saavat laskea myyntipalkkiensa enintään kahden korkeampien prosenttilukujen mukaisesti.

Edellisen momentin määräykset eivät kuitenkaan koske niitä tarvikkeita, joiden myyntihinnat eräiden teollisuustuotteiden kaupassa noudatettavista ylimmistä myyntipalkkioista annetussa kansanhuoltoministeriön päätöksessä on määrätty, kotimaisten valmistajien tai kansanhuoltoministeriön hyväksymien hintojen mukaisiksi.

MUITA MÄÄRÄYKSIÄ.

9 §.

Edellä 3 ja 6 §:n mukaista hankintahintaa määrättäessä saadaan kassa- ja vuosialennukset jättää huomioonottamatta.

10 §.

Sellaisen 1 §:ssä mainitun tarvikkeen hinnoittelussa, jolle eräiden teollisuustuotteiden kaupassa noudatettavista ylimmistä myyntipalkkioista annetussa kansanhuoltoministeriön päätöksessä ei ole

vahvistettu erikseen myyntipalkkiota, on noudatettava sen tarvikkeen myyntipalkkiota, joka on kysymyksessä olevaan tarvikkeeseen lähinnä verrattavissa.

11 §.

Milloin maahan tuoja tai tukkumyyjä myy edellä 1 §:ssä mainittuja tarvikkeita toiselle tukkumyyjälle taikka vähittäismyyjälle toiselle vähittäismyyjälle, alkoon myyjä ja ostaja yhteensä ottako suurempaa myyntipalkkiota, kuin tarvikkeen myyntipalkkioksi on tukku- ja vähittäiskaupassa määrätty. Tällöin on myyjän ilmoitettava ostajalle se tukku- tai vähittäiskaupan myyntihinta, joka on laskettava tämän päätöksen mukaisesti, ja saa ostaja laskea myyntipalkkiokseen vain tämän hinnan ja hankintahintansa välisen erotuksen.

12 §.

Tämän päätöksen mukaisia ylimpiä myyntihintoja laskettaessa saadaan ne pyöristää ylös- tai alaspäin seuraavan asteikon mukaisesti:

lähimpään 10:llä jaolliseen pennilukuun, jos hinta on alle 10 markkaa;

lähimpään 25:llä jaolliseen pennilukuun, jos hinta on 10—25 markkaa;

lähimpään 50:llä jaolliseen pennilukuun, jos hinta on 25—50 markkaa;

lähimpään täyteen markkalukuun, jos hinta on 50—500 markkaa ja

lähimpään täyteen 5 markan lukuun, jos hinta on yli 500 markkaa, kuitenkin niin, että jos oikeutta ylöspäin pyöristämiseen käytetään, on myös vastaavalla tavalla alaspäin pyöristettävä.

13 §.

Mikäli aikaisemmin kansanhuoltoministeriön vahvistamiin, maahan tuotujen tai kotimaisten tehtaiden tuottamien tarvikkeiden ylimpiin tukku- ja vähittäismyyntihintoihin sisältyvät myyntipalkkiot ovat suuremmat kuin tässä päätöksessä määrätään, on tarvikkeiden hinnoittelussa noudatettava tämän päätöksen määräyksiä.

14 §.

Jos tukku- tai vähittäiskaupan tai kummannkin kaupan alalla toimiva elinkeinonharjoittaja haluaa saada oikeuden ottaa suuremman myyntipalkkion, kuin tässä päätöksessä on määrätty, hakekoon siihen kansanhuoltoministeriön luvan.

15 §.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1941.

Kansanhuoltoministeri V. A. Arola.

Toimistopäällikkö V. Vuoksinen.